

Kadın hayız halinde hafızlık yapabilir mi?

Soru: Kadın, hayız halinde hafızlık yapabilir mi?

Cevap

Fukaha, taharet/temizlik bahsinde cünüp, hayız ve nifas olanların yapıp yapamayacağı meseleleri tafsilatlı bir şekilde ele almıştır. Bu bağlamda temas edilen hükümlerden biri de mezkur halde bulunanların Kur'an okumasıdır.

Hanefilere göre; hayız, nifas veya cünüp olan kişinin Kur'an-ı Kerim'e dokunması gibi onu okuması da caiz değildir. Zira Rasulullah ﷺ "Hayızlı ve cünüp olan kişi Kur'an okuyamaz"¹ buyurmuştur.² Hanefi mezhebinde sahih olan görüşe göre tam bir ayet veya daha azını okumanın hüküm açısından bir farkı yoktur.³ İmam Tahâvî, ayetin tamamını okumadan kelamın oluşmayacağını, bu yüzden bir ayetten daha azını okumanın caiz olduğunu ifade etmiştir. Bundan hareketle fukaha, çocuklara Kur'an-ı Kerim öğreten bir kadının hayız olması halinde her kelimededen sonra durup daha sonra diğer kelimeyi okuması veya ayetleri yarım yarım okuması gerektiğini söylemiştir.⁴

İmam Şafii'nin kavî-i kadîminde (rücu ettiği eski görüşleri) hayız olan kadının Kur'an-ı Kerim okumasına cevaz verdiği rivayet edilmekle birlikte mezhebin sahih olan görüşüne göre haramdır.⁵

Maliki mezhebinde ise cünüp ve hayız farklı değerlendirilmiştir. Cünüp olan kişinin Kur'an-ı Kerim okuması caiz görülmezken hayızlı kadının Kur'an-ı Kerim'i unutmasından korkulacağından Kur'an okuyabileceği ifade edilmiştir.⁶

Yukarıda ifade edilenlerden hareketle fukahanın cumhuruna göre hayızlı bir kadının Kur'an-ı Kerim okuması caiz olmadığından okuyarak hafızlık yapması da caiz değildir. Bundan dolayı Kur'an-ı Kerime dokunmadan ve kıraatte bulunmadan sadece mushafa bakarak içinden geçirmek suretiyle veya dinleyerek ezber yapabiliyorsa bunda bir beis yoktur. Kıraatte bulunmadan ezber yapamayan kimse için ise en doğru olanı hayız olduğu dönemlerde fıkıh, hadis gibi ilimlerle iştigal etmesidir.

1. Tirmizi, Tahare, 98 (Hadis No: 131).

Hadisin sıhhatine dair değerlendirmeler için bkz. Zafer Ahmed et-Tehânevî, *İ'lâü's-Sünen* (Karaçi: İdâratu'l-Kur'âni ve'l-Ulûmi'l-İslâmiyye, 1996), 1/375-376.

2. Bkz. Burhanuddîn el-Merğînânî, *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî* (Karaçi: Mektebtu'l-Büşrâ, 2021), 1/115.

3. Heyet, *el-Fetâvâ'l-Hindiyye*(*el-Fetâvâ'l-Alemgiriyye*) (Beyrut: Dâru'l-Fikr, 2009), 1/92.

4. Muhammed Emin İbn Abidin, *Menhelu'l-Vâridîn min Bihâri'l-Feyzi alâ Zuhri'l-Müteehhilîn fî Mesâili'l-Hayz* (İstanbul: Dâru's-Sirâc, 2020), ss. 233-239.
5. Ebu Zekerriyya Muhyiddîn b. Şeref en-Nevevî, *el-Mecmû' Şerhu'l-Mühezzeb* (Kahire: İdâratu'-Tibâati'l-Münîriyye, 1928), 2/356.
6. Halîl b. İshâk b. Mûsâ el-Cundî, *et-Tavdîh fî Şerhi'l-Muhtasar el-Fer'î li'bni'l-Hâcib* (Merkezu Necîbeveyh li'l-Mahtûtât ve Hidmeti't-Turâs, 2008), 1/170; Ebû Abdillâh Muhammed b. Muhammed b. Abdirrahmân el-Mâlikî el-Mağribî el-Hattâb, *Mevâhibu'l-Celîl fî Şerhi Muhtasari'sh-Şeyh Halîl* (Nuakşot: Dâru'r-Ravzân, 2013), 1/488.

